

Melkcontrole? Jazeker, juist nu

Arbeid is al een knelpunt, (voer)kosten liggen al erg hoog; dan kunnen we toch niet ook nog eens aan melkcontrole doen?
Jawel, zeggen drie geitenhouders in dit artikel. Zij begonnen er wel mee of willen het graag doorzetten. Juist nu.

Tekst: Wilma Wolters

De familie Van den Hurk uit Lith schept nu ruim anderhalf jaar en wil het niet meer missen. De broers Noud en Willem de Louw en hun vader Wim uit Zeeland (Brabant) hebben pas eenmaal geschept voor melkcontrole, maar weten zeker dat ze dat minimaal vier keer per jaar zullen gaan doen. Christian en Monique van Summeren uit Stramproy doen al elf jaar aan melkcontrole. “Vanaf het eerste jaar dat we geiten melken.” Wat beweegt deze ondernemers om eenmaal in de zoveel tijd extra arbeid in te zetten én kosten te maken voor melkcontrole?

Een halfuur langer

Monsters nemen tijdens het melken houdt het werk op en vraagt om extra handen – dat is het meest genoemde argument om niet aan melkcontrole te doen. En ja, ook deze ondernemers zagen er tegenop. En ze ervoeren het scheppen voor melkcontrole ook als een hele klus. “Maar na drie keer scheppen ging het hier al anderhalf uur sneller dan de eerste keer en duurde het melken in totaal maar een half uur langer dan anders”, vertelt Wim de Louw, die drie keer daags 1.200 melkgeiten melkt en daarom ook drie melkbeurten schept.

“Als je eenmaal op elkaar ingespeeld bent en ieder houdt zich aan zijn eigen taak, kost het melken bij ons misschien 20 minuten meer tijd dan zonder het scheppen”, is de ervaring van Tom van den Hurk en zijn vader John, die zo’n 600 geiten melken.

Het is het meest plezierig als er met een vast team mensen gewerkt wordt, zodat ieder zijn taak weet. De een scant de dieren met de reader, de ander zet de flesjes klaar en vult ze, een derde brengt de geiten naar de melkput enzovoort. Punt van aandacht is wel

de reader en de responders. Een lange reader, die snel en nauwkeurig werkt, is onmisbaar, en alle dieren moeten voorzien zijn van (oornummers met) responders.

“En als iemand de drukte tijdens de melkcontrole niet prettig vindt, zet er dan een ander neer”, zegt Tom van den Hurk. Zijn moeder Patricia komt tijdens het scheppen niet meer in de melkput. “Die continue concentratie die Tom dan heeft, daar word ik zenuwachtig van. Ik ga dan wel wat anders doen”, vertelt zij.

“Het valt uiteindelijk mee, dat extra werk. We hebben het nu onder controle”, aldus haar zoon Tom.

Voordelen duidelijk

Het grootste voordeel dat de geitenhouders ondervinden van melkcontrole, is het makkelijker onderscheid kunnen maken tussen de dieren. “Ik wist dat we beste dieren hebben”, aldus Tom van den Hurk, “maar nu weet ik precies welke dat zijn. En vooral: ik weet ook precies welke de mindere dieren zijn. Vooral de selectie binnen de laagproductieve dieren levert een voordeel op. We zijn niet anders gaan voeren, maar kunnen het nu wel beter. Elke zes weken zijn het misschien drie of vier dieren die we naar de laagproductieve groep verhuizen. Die krijgen dan minder brok en dat telt direct door in je portemonnee. Dieren die minder dan 2 liter geven, voeren we af. Ook dat scheelt direct.”

De familie De Louw vertelt eenzelfde verhaal. Ook daar was er de veronderstelling dat er een goede veestapel aanwezig was, maar met enorme verschillen. “Dat bleek te kloppen”, aldus Noud de Louw. “Na de melkcontrole zijn we de dieren gaan indelen in voergroepen: 2 liter, 3,2 liter en 4 liter, en een groep jaarlingen. Bij de laagproductieve

dieren zit de winst. Die daalden van 68 kg brok per 100 kg melk naar nu zo'n 48 kg." Zo spaart de familie dus krachtvoer uit. "En krijgen we minder vette dieren: dat is beter voor de gezondheid", zegt Wim de Louw. Ook Christian en Monique van Summeren, die ongeveer 2.500 geiten melken, gebruiken de uitkomsten van de melkcontrole voor het samenstellen van voergroepen. Maar ook voor het selecteren van ki-dieren en het bepalen van de kwaliteit van de eigen gebruikte bokken. Van den Hurk doet sinds begonnen is met melkcontrole ook aan ki. "We weten onze

maken en voor het dekken om dekgroepen te maken. En tussendoor dan nog om een eenduidiger beeld van de dieren te krijgen." De Louw scheidt alleen op liters, gehalten meenemen vindt de familie te duur. Maar ook dat zou in de toekomst anders kunnen worden. "Ik zie er wel iets in om bijvoorbeeld de dieren die we willen laten lammeren ook op gehalten te scheppen. Of misschien gaan we alle dieren toch wel een keer scheppen en dat gebruiken om de grootste eiwitverersers te zoeken. Daar willen we tenslotte het liefst lammeren van," zegt Noud. Christian en Monique van Summeren scheppen iedere zes

melk per geit per jaar naar 1.100 kg melk. Hier zal onder andere de melkcontrole aan hebben bijgedragen, aldus Van Summeren.

Ook sectorbelangen

Vinden de geitenhouders dat zij met melkcontrole ook een sectorbelang dienen? "Dat is een moeilijke vraag", zegt Monique van Summeren. "De melkcontrole zorgt zeker voor genetische vooruit van onze eigen dieren, maar of dat geldt voor alle geiten, is de vraag." Tom van den Hurk: "Als geitenhouders niets weten van hun dieren, fokken ze allemaal vergelijkbare dieren. Zonder melkcontrole hebben we over tien jaar geen verschillende dieren meer in de sector en wordt vooruitgang boeken wel erg moeilijk." De jonge ondernemer zou graag een topfokbedrijf ontwikkelen. "Een aantal topfokkers in Nederland gaat zorgen voor de dieren. De een richt zich op een hoog eiwitgehalte, de ander op veel liters en weer een ander op exterieur of op goede duurmelters. Ik wil een van die topfokkers worden." Familie De Louw ziet dat je met behulp van melkcontrole betere bedrijven kunt ontwikkelen. "Betere bedrijven betekent betere melk en dus, als het goed is, een betere melkprijs." ♡

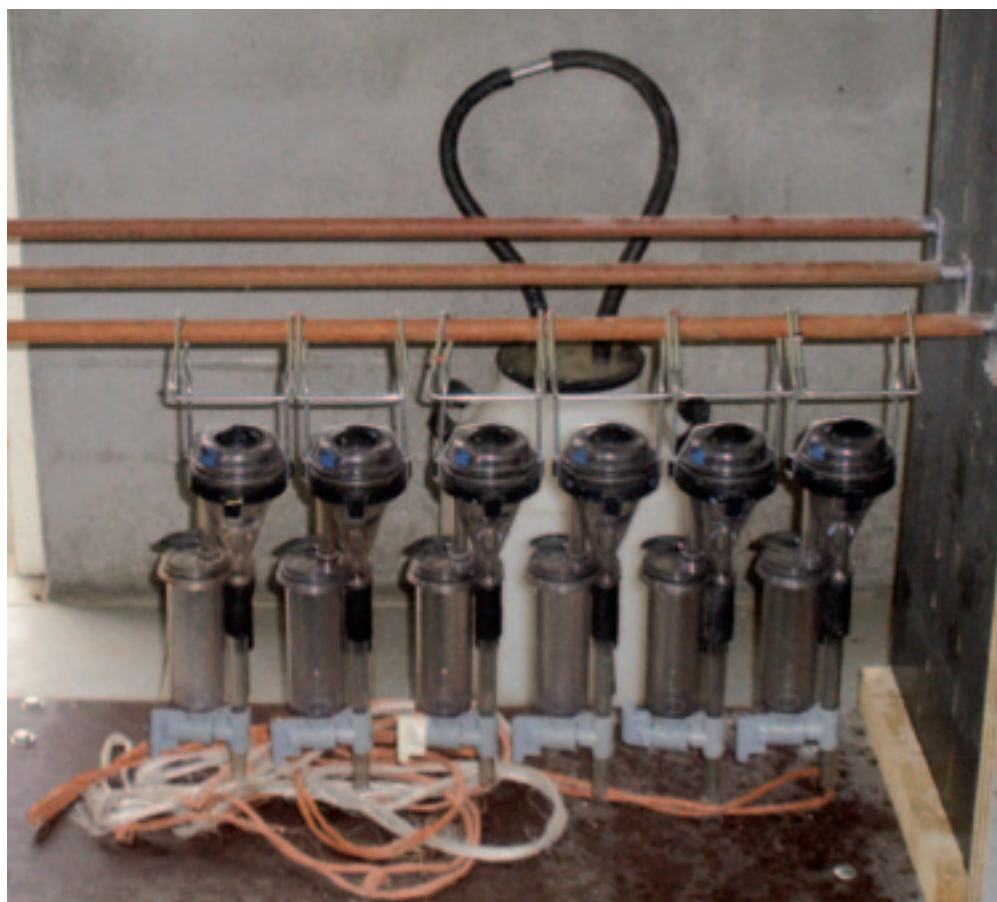
'Ik wil een topfokker worden'

beste dieren te vinden en kunnen dus gericht fokken. Zo willen we uiteindelijk onze eigen bokjes gaan fokken en een gesloten bedrijfsvoering opzetten. En volgend jaar gaan we misschien wel Triple aAa inzetten om ook het exterieur meer bij de fokkerij te betrekken." Een ander bijkomend voordeel van melkcontrole is dat de dieren met een hoog celgetal in beeld komen. John van den Hurk: "Die kunnen we dan in de gaten houden. Soms zie je dat die inderdaad uiergezondheidsproblemen hebben. Omdat je er nu sneller bij bent, kun je soms nog ingrijpen. Of op tijd afvoeren." Ook de familie Van Summeren kijkt naar de melkcontroleresultaten voor het selecteren van de te verkopen dieren.

Voldoening

Tom van den Hurk gaat zeker door met melkcontrole. "Juist omdat de bedrijfsvoering duurder wordt, willen we nog preciezer werken. Met melkcontrole maken we dan een goede stap." Wel zou de manier waarop in de toekomst kunnen veranderen. De eerste keer heeft de familie Van den Hurk alle geiten op liters en gehalten geschept, nu scheppen ze nog zo'n 200 dieren op gehalten. "Dat zijn de eerstejaarslammeren en de hoogproductieve dieren. Na de eerste keer aflammeren worden de geiten hier duurgemolken. We kunnen nog overwegen of we alleen 's ochtends of alleen 's avonds scheppen. Voor je bedrijf kan het, maar je kunt dan niet meer eerlijk vergelijken met andere bedrijven." Ook familie De Louw stopt niet. "We gaan minimaal vier keer per jaar scheppen. Na het aflammeren om voergroepen te

weken alle dieren, maar alleen van de jaarlingen worden de gehalten bepaald. Christian: "Van de overige dieren worden uitsluitend de liters geregistreerd." Ze halen veel voldoening uit de melkcontrole. Daarnaast is de productie in de afgelopen tien jaar gestegen van 850 kg

De apparatuur voor de melkcontrole staat klaar.

Melkcontrole? Jazeker, juist nu

Arbeid is al een knelpunt, (voer)kosten liggen al erg hoog; dan kunnen we toch niet ook nog eens aan melkcontrole doen?
Jawel, zeggen drie geitenhouders in dit artikel. Zij begonnen er wel mee of willen het graag doorzetten. Juist nu.

Tekst: Wilma Wolters

De familie Van den Hurk uit Lith schept nu ruim anderhalf jaar en wil het niet meer missen. De broers Noud en Willem de Louw en hun vader Wim uit Zeeland (Brabant) hebben pas eenmaal geschept voor melkcontrole, maar weten zeker dat ze dat minimaal vier keer per jaar zullen gaan doen. Christian en Monique van Summeren uit Stramproy doen al elf jaar aan melkcontrole. “Vanaf het eerste jaar dat we geiten melken.” Wat beweegt deze ondernemers om eenmaal in de zoveel tijd extra arbeid in te zetten én kosten te maken voor melkcontrole?

Een halfuur langer

Monsters nemen tijdens het melken houdt het werk op en vraagt om extra handen – dat is het meest genoemde argument om niet aan melkcontrole te doen. En ja, ook deze ondernemers zagen er tegenop. En ze ervoeren het scheppen voor melkcontrole ook als een hele klus. “Maar na drie keer scheppen ging het hier al anderhalf uur sneller dan de eerste keer en duurde het melken in totaal maar een half uur langer dan anders”, vertelt Wim de Louw, die drie keer daags 1.200 melkgeiten melkt en daarom ook drie melkbeurten schept.

“Als je eenmaal op elkaar ingespeeld bent en ieder houdt zich aan zijn eigen taak, kost het melken bij ons misschien 20 minuten meer tijd dan zonder het scheppen”, is de ervaring van Tom van den Hurk en zijn vader John, die zo’n 600 geiten melken.

Het is het meest plezierig als er met een vast team mensen gewerkt wordt, zodat ieder zijn taak weet. De een scant de dieren met de reader, de ander zet de flesjes klaar en vult ze, een derde brengt de geiten naar de melkput enzovoort. Punt van aandacht is wel

de reader en de responders. Een lange reader, die snel en nauwkeurig werkt, is onmisbaar, en alle dieren moeten voorzien zijn van (oornummers met) responders.

“En als iemand de drukte tijdens de melkcontrole niet prettig vindt, zet er dan een ander neer”, zegt Tom van den Hurk. Zijn moeder Patricia komt tijdens het scheppen niet meer in de melkput. “Die continue concentratie die Tom dan heeft, daar word ik zenuwachtig van. Ik ga dan wel wat anders doen”, vertelt zij.

“Het valt uiteindelijk mee, dat extra werk. We hebben het nu onder controle”, aldus haar zoon Tom.

Voordelen duidelijk

Het grootste voordeel dat de geitenhouders ondervinden van melkcontrole, is het makkelijker onderscheid kunnen maken tussen de dieren. “Ik wist dat we beste dieren hebben”, aldus Tom van den Hurk, “maar nu weet ik precies welke dat zijn. En vooral: ik weet ook precies welke de mindere dieren zijn. Vooral de selectie binnen de laagproductieve dieren levert een voordeel op. We zijn niet anders gaan voeren, maar kunnen het nu wel beter. Elke zes weken zijn het misschien drie of vier dieren die we naar de laagproductieve groep verhuizen. Die krijgen dan minder brok en dat telt direct door in je portemonnee. Dieren die minder dan 2 liter geven, voeren we af. Ook dat scheelt direct.”

De familie De Louw vertelt eenzelfde verhaal. Ook daar was er de veronderstelling dat er een goede veestapel aanwezig was, maar met enorme verschillen. “Dat bleek te kloppen”, aldus Noud de Louw. “Na de melkcontrole zijn we de dieren gaan indelen in voergroepen: 2 liter, 3,2 liter en 4 liter, en een groep jaarlingen. Bij de laagproductieve

dieren zit de winst. Die daalden van 68 kg brok per 100 kg melk naar nu zo'n 48 kg." Zo spaart de familie dus krachtvoer uit. "En krijgen we minder vette dieren: dat is beter voor de gezondheid", zegt Wim de Louw. Ook Christian en Monique van Summeren, die ongeveer 2.500 geiten melken, gebruiken de uitkomsten van de melkcontrole voor het samenstellen van voergroepen. Maar ook voor het selecteren van ki-dieren en het bepalen van de kwaliteit van de eigen gebruikte bokken. Van den Hurk doet sinds begonnen is met melkcontrole ook aan ki. "We weten onze

maken en voor het dekken om dekgroepen te maken. En tussendoor dan nog om een eenduidiger beeld van de dieren te krijgen." De Louw scheidt alleen op liters, gehalten meenemen vindt de familie te duur. Maar ook dat zou in de toekomst anders kunnen worden. "Ik zie er wel iets in om bijvoorbeeld de dieren die we willen laten lammeren ook op gehalten te scheppen. Of misschien gaan we alle dieren toch wel een keer scheppen en dat gebruiken om de grootste eiwitverersers te zoeken. Daar willen we tenslotte het liefst lammeren van," zegt Noud. Christian en Monique van Summeren scheppen iedere zes

melk per geit per jaar naar 1.100 kg melk. Hier zal onder andere de melkcontrole aan hebben bijgedragen, aldus Van Summeren.

Ook sectorbelangen

Vinden de geitenhouders dat zij met melkcontrole ook een sectorbelang dienen? "Dat is een moeilijke vraag", zegt Monique van Summeren. "De melkcontrole zorgt zeker voor genetische vooruit van onze eigen dieren, maar of dat geldt voor alle geiten, is de vraag." Tom van den Hurk: "Als geitenhouders niets weten van hun dieren, fokken ze allemaal vergelijkbare dieren. Zonder melkcontrole hebben we over tien jaar geen verschillende dieren meer in de sector en wordt vooruitgang boeken wel erg moeilijk." De jonge ondernemer zou graag een topfokbedrijf ontwikkelen. "Een aantal topfokkers in Nederland gaat zorgen voor de dieren. De een richt zich op een hoog eiwitgehalte, de ander op veel liters en weer een ander op exterieur of op goede duurmelters. Ik wil een van die topfokkers worden." Familie De Louw ziet dat je met behulp van melkcontrole betere bedrijven kunt ontwikkelen. "Betere bedrijven betekent betere melk en dus, als het goed is, een betere melkprijs." ♡

'Ik wil een topfokker worden'

beste dieren te vinden en kunnen dus gerichter fokken. Zo willen we uiteindelijk onze eigen bokjes gaan fokken en een gesloten bedrijfsvoering opzetten. En volgend jaar gaan we misschien wel Triple aAa inzetten om ook het exterieur meer bij de fokkerij te betrekken." Een ander bijkomend voordeel van melkcontrole is dat de dieren met een hoog celgetal in beeld komen. John van den Hurk: "Die kunnen we dan in de gaten houden. Soms zie je dat die inderdaad uiergezondheidsproblemen hebben. Omdat je er nu sneller bij bent, kun je soms nog ingrijpen. Of op tijd afvoeren." Ook de familie Van Summeren kijkt naar de melkcontroleresultaten voor het selecteren van de te verkopen dieren.

Voldoening

Tom van den Hurk gaat zeker door met melkcontrole. "Juist omdat de bedrijfsvoering duurder wordt, willen we nog preciezer werken. Met melkcontrole maken we dan een goede stap." Wel zou de manier waarop in de toekomst kunnen veranderen. De eerste keer heeft de familie Van den Hurk alle geiten op liters en gehalten geschept, nu scheppen ze nog zo'n 200 dieren op gehalten. "Dat zijn de eerstejaarslammeren en de hoogproductieve dieren. Na de eerste keer aflammeren worden de geiten hier duurgemolken. We kunnen nog overwegen of we alleen 's ochtends of alleen 's avonds scheppen. Voor je bedrijf kan het, maar je kunt dan niet meer eerlijk vergelijken met andere bedrijven." Ook familie De Louw stopt niet. "We gaan minimaal vier keer per jaar scheppen. Na het aflammeren om voergroepen te

weken alle dieren, maar alleen van de jaarlingen worden de gehalten bepaald. Christian: "Van de overige dieren worden uitsluitend de liters geregistreerd." Ze halen veel voldoening uit de melkcontrole. Daarnaast is de productie in de afgelopen tien jaar gestegen van 850 kg

De apparatuur voor de melkcontrole staat klaar.